

Datum

2025-02-07

Adress

Rönnebladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2025-780

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Utbildningsdepartementet -
Ämneskunskaper och lärarskicklighet - en
reformerad lärarutbildning
SOU 2024:81**

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Grundskolenämnden i Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till utredningen SOU 2024:81 om en reformerad lärarutbildning. Nämnden framhåller att förslagen har potential att stärka läraryrkets status och kvaliteten på utbildningarna.

Yttrande

Grundskolenämnden i Malmö stad har tagit del av remissen och välkomnar ambitionen att stärka kvaliteten i lärarutbildningarna samt öka statusen och attraktiviteten för läraryrket. Nedan följer nämndens detaljerade synpunkter på utredningens förslag.

1. Bättre förberedda och mer motiverade studenter

Grundskolenämnden ställer sig bakom förslaget att höja tillträdeskraven, särskilt kravet på betyg C i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 för grundlärare och ämneslärare. Nämnden ser detta som en viktig åtgärd för att säkerställa att framtidens lärare har tillräckliga förkunskaper i svenska, vilket är avgörande för lärarprofessionens höga krav på kommunikation och ledarskap.

Dock vill nämnden understryka vikten av att kompletterande och tillgängliga utbildningsmöjligheter erbjuds till de som inte omedelbart uppfyller de skärpta kraven. Möjligheten att via Komvux komplettera sina betyg, såsom föreslås i remissen, är en bra åtgärd. Det är dock avgörande att dessa insatser genomförs på ett sätt som är både rättvist och effektivt.

Att studenter antagna genom ULV och VAL skulle ha lägre tillträdeskrav i svenska än de studenter som antas till reguljära lärarutbildningen är däremot inte optimalt, eftersom det på sikt riskerar leda till lärare med skilda förutsättningar att bedriva undervisning på.

Nämnden delar utredningens bedömning att en minskning av antalet antagna studenter riskerar att påverka kompetensförsörjningen. Samtidigt är nämnden övertygad om att bättre förberedda och motiverade studenter, kombinerat med satsningar på alternativa vägar till lärarlegitimation, kan säkerställa en stabil tillgång på kvalificerade lärare.

Grundskolenämnden ser positivt på förslaget om att låta det ekonomiska utrymme som skapas av färre studenter användas för kvalitetsförstärkningar. Nämnden vill dock betona att detta kräver en tydlig fördelning av resurser till både lärosäten och huvudmän för att säkerställa hög kvalitet i utbildningarna.

2. Alternativa vägar till en lärarexamen

Grundskolenämnden anser att alternativa vägar till examen, såsom erfarenhetsbaserad grundlärarutbildning på distans, ULV och VAL, är värdefulla för skolhuvudmännens kompetensförsörjning. Erfarenheter visar att medarbetare med lång erfarenhet i skolan har goda förutsättningar att vidareutbilda sig till lärare genom dessa vägar.

Utredningen konstaterar att den största andelen avhopp sker under och direkt efter det första läsåret. Grundskolenämnden instämmer i vikten av att studenter tidigt får erfarenhet av skolan innan de påbörjar utbildningen för att säkerställa att de har en realistisk bild av yrket.

3. Ökat behov av samverkan

Grundskolenämnden instämmer med utredningens bedömning att samverkan mellan lärosäten och skolhuvudmän kan bidra till ökad kvalitet i utbildningen. Erfarenheter från samarbete med lärosäten visar att inslag från verksamma lärare i utbildningen är mycket värdefulla. Att låta särskilt yrkesskickliga lärare delta i utbildningen genom delade tjänster eller som adjungerade lärare kan vara en framgångsrik strategi, men det kräver att skolorna har resurser att hantera konsekvenserna av minskad närvaro av dessa lärare. Nämnden vill samtidigt betona vikten av att denna samverkan inte bara ska omfatta utbildningsplanering utan också stödja forskning och praktisknära utvecklingsarbete.

Grundskolenämnden uppskattar utredningens betoning på VFU som en central del av lärarutbildningen och instämmer i vikten av att studenter tidigt får en inblick i läraryrkets praktiska krav. Nämnden ser detta som ett avgörande steg för att minska

antalet avhopp från utbildningen och för att rusta studenterna med realistiska förväntningar på yrkesrollen.

Malmö stad har god erfarenhet av samverkan med lärosäten för att erbjuda VFU-platser av hög kvalitet. Dock vill nämnden lyfta att den ökade efterfrågan på handledare och platser kräver tillräckliga resurser och stöd från både staten och huvudmännen. Ett nationellt ramverk för att stärka förutsättningarna för VFU-handledning skulle vara välkommet.

4. Utveckla innehållet i lärarutbildningarna

Grundskolenämnden stödjer utökningen av ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier med 15 högskolepoäng i samtliga lärarutbildningar. Detta är särskilt relevant i en tid då skolan möter nya krav och utmaningar, såsom ökad digitalisering, flerspråkiga klassrum och ett större fokus på evidensbaserade metoder.

Grundskolenämnden vill särskilt framhålla betydelsen av att detta utrymme används för att stärka metodik och ämnesdidaktik kopplad till centrala skolämnena såsom svenska, matematik och naturorienterade ämnen. Detta kan bidra till att säkerställa att lärarstudenter förbereds bättre för de utmaningar som det dagliga klassrumsarbetet innebär.

5. Ökat fokus på kognitionsvetenskap

Grundskolenämnden stödjer fullt ut utredningens ambition att integrera kognitionsvetenskap i lärarutbildningarna. Forskning om hjärnans funktioner, minnesprocesser och elevers kognitiva utveckling har stor potential att förbättra undervisningsmetoderna i klassrummet.

För att detta ska lyckas krävs dock att lärarutbildare erbjuds riktad fortbildning, vilket nämnden ser som en nödvändig investering för framtiden. Samtidigt vill vi betona vikten av att rektorer utbildas i grundläggande kognitionsvetenskap, så att de kan fungera som pedagogiska ledare och stödja lärares implementering av evidensbaserade metoder i skolan.

6. Ökat fokus på undervisning om läs- och skrivinlärning

Grundskolenämnden tillstyrker förslaget att stärka undervisningen i läs- och skrivinlärning och betonar vikten av att blivande lärare får en stabil grund i evidensbaserade metoder för att stötta elevers språkutveckling. Nämnden vill särskilt lyfta vikten av att denna förstärkning genomsyrar hela utbildningskedjan, från förskollärare till ämneslärare. Malmö stad har många skolor med flerspråkiga elever,

och nämnden ser ett stort behov av att lärarutbildningen tydligt rustar framtidens lärare för språkutvecklande arbetssätt i flerspråkiga klassrum.

Det finns däremot risker med att en statlig utredning föreslår en särskild metod, fonologi, för läs- och skrivinlärning samtidigt som undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, oavsett metod. Lärares autonomi inskränks när de inte får göra egna självständiga, kritiska val utifrån den utbildning de genomgått och utifrån forskning. Här vill grundskolenämnden också lyfta vikten av att lärare deltar i kompetensutvecklingsinsatser inom det kommande nationella professionsprogrammet för att ständigt vara uppdaterade om forskning.

7. Uppdaterade examensmål

Grundskolenämnden ser positivt på att examensmålen för grundlärare uppdateras och betonar vikten av att de nya målen tydligt speglar de förmågor som lärare behöver i dagens och framtidens skola.

8. Avslutande reflektion

Grundskolenämnden i Malmö stad ställer sig i stort bakom utredningens förslag och ser fram emot möjligheten att bidra till implementeringen av en reformerad lärarutbildning. Nämnden betonar vikten av fortsatt dialog mellan kommuner, lärosäten och staten för att säkerställa att utbildningarna möter både nationella och lokala behov.

Malmö stad är redo att ta en aktiv roll i att stärka lärarutbildningens relevans och kvalitet, med målet att ge alla barn en likvärdig och kvalitativ utbildning.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]